รถไฟ

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

รถไฟ เป็นกลุ่มของยานพาหนะที่เคลื่อนที่ไปตามรางเพื่อการขนส่งสินค้าหรือผู้โดยสารจากที่หนึ่งไปยัง อีกที่หนึ่ง รางส่วนใหญ่มักจะประกอบด้วยราง 2 เส้นขนานกัน แต่ยังหมายรวมถึงประเภทรางเดี่ยวหรือ ประเภทที่ใช้พลังแม่เหล็กด้วย รถไฟจะขับเคลื่อนด้วยหัวรถจักรหรือขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์หลาย ๆตัวที่ติด อยู่ใต้ท้องรถ รถไฟสมัยใหม่จะใช้กำลังจากหัวรถจักรดีเซลหรือจากไฟฟ้าที่ส่งมาตามสายไฟที่อยู่เหนือตัวรถหรือ ตามรางสาม (Third Rail) เดิม รถไฟขับเคลื่อนโดยใช้หมือต้มน้ำทำให้เกิดใอน้ำ ใอน้ำทำให้เกิดแรงดัน แรงดัน จะทำการขับเคลื่อนกลไกทำให้ล้อรถไฟเคลื่อนที่ได้ การที่ใช้ฟืนเป็นแหล่งพลังงานในการต้มน้ำ และฟืนที่ทำให้ เกิดเปลวไฟ ทำให้เรียกรถชนิดนี้ว่า รถจักรไอน้ำ

รถไฟแบ่งได้หลายประเภท ได้แก่ หัวรถจักร, รถดีเซลราง, รถโดยสาร และ รถสินค้า

รถไฟทรานส์เพิร์ท บี-ซีรีส์ ของประเทศ ออสเตรเลีย

เนื้อหา

ประวัติ

ประเภทของรถจักร

องค์ประกอบของการเดินขบวนรถไฟที่สำคัญ

กิจการรถไฟในต่างประเทศ

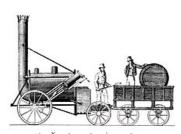
รปภาพ

แหล่งข้อมลอื่น

รถไฟความเร็วสูง **อีเซเอ** ของประเทศ เยอรมนี

ประวัติ

รถจักรไอน้ำ *ร็อกเก็ต* ซึ่ง จอร็จ สตีเฟน สัน เป็นผู้ประดิษฐ์ ในปี พ.ศ. 2357

รถไฟเริ่มเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษ เมื่อประมาณสามร้อยปีมาแล้ว เดิมทีเดียวสร้างขึ้นเพื่อใช้ บรรทุกถ่านหิน รถนั้นมีล้อ แล้นไปตามรางและใช้ม้าลาก ต่อมาในปี พ.ศ. 2357 จอร์จ สตีเฟนสัน (George Stephenson) ชาวอังกฤษ ได้ประดิษฐ์รถจักรไอน้ำ ชื่อว่า ร็อคเก็ต (Rocket)ซึ่งสามารถแล่นได้ด้วยตนเองเป็นผล สำเร็จ นำมาใช้ลากจูงรถแทนม้าในเหมืองถ่านหิน ภายหลังจากนั้นก็ได้มีผู้ประดิษฐ์รถจักรไอน้ำและรถจักรชนิดอื่น ๆ ขึ้นอีกหลายแบบ รถไฟได้เปลี่ยนสภาพจากรถขนถ่านหินมาเป็นรถสำหรับขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ดังเช่นใน ปัจจุบัน

กิจการรถไฟของไทยนั้น ได้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2429 ตรงกับรัตนโกสินทร์ศกที่ 105 ไทยได้ให้สัมปทานแก่ บริษัทชาวเดนมาร์กสร้างทางรถไฟสายแรกจาก กรุงเทพมหานคร ถึงสมุทรปราการ เป็นระยะทาง 21 กิโลเมตร ใน เดือนตุลาคม พ.ศ. 2433 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าให้ตั้งกรมรถไฟหลวงขึ้น โดยสังกัด กระทรวงโยธาธิการ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2439 พระองค์เสด็จประกอบพระราชพิธีเปิดการเดินรถไฟระหว่าง กรุงเทพมหานครถึงอยุธยา เป็นระยะทาง 71 กิโลเมตร ซึ่งทางการได้ถือเอาวันนี้เป็นวันสถาปนากิจการรถไฟหลวง

ปัจจุบันทางรถไฟที่สำคัญของประเทศไทยมื่อยู่ด้วยกันทั้งสิ้นรวมสี่สาย คือ สายเหนือ ถึงจังหวัดเชียงใหม่และสุโขทัย สายใต้ ถึงประเทศมาเลเซีย สายตะวัน ออก ถึงจังหวัดสระแก้ว และสายตะวันออกเฉียงเหนือ รวมเป็นระยะทาง 3,855 กิโลเมตร

ประเภทของรถจักร

ในโลกมีรถจักรอยู่หลากหลายประเภท แต่รถจักรประเภทหลัก ๆที่มีใช้อยู่หลากหลายในโลก คือ

- รถจักรไอน้ำ (Steam Locomotive) ใช้พลังแรงดันสูงจากไอน้ำอันเกิดจากน้ำต้มเดือด ในการดัน ลูกสูบเพื่อหมุนล้อ ปัจจุบันแทบไม่มีแล้ว
- รถจักรดีเซล (Diesel Locomotive)แบ่งออกเป็น
  - รถจักรดีเซลการกล (Diesel-Mechanical Locomotive) ใช้เครื่องยนต์ดีเซลโดยตรงในการ
     ขับเคลื่อนล้อ ปัจจุบันแทบไม่มีแล้ว
  - รถจักรดีเซลไฮดรอลิก (Diesel-Hydraulic Locomotive)

รถจักรไอน้ำ Krauss-Maffei ซึ่งใช้ในสายแม่ กลอง-มหาชัย

- **รถจักรดีเซลไฟฟ้า** (Diesel-Electric Locomotive) ใช้เครื่องยนต์ดีเซลกำเนิดไฟฟ้านำไปหมุนมอเตอร์ลากจูง (Traction Motor:TM)เป็น รถจักรดีเซลที่มีใช้การมากที่สุดในโลก^[ต้องการอ้างอิง]
- **รถจักรไฟฟ้า** (Electric Locomotive) ใช้ไฟฟ้านำไปหมุนมอเตอร์ลากจูง (Traction Motor:TM) เป็นรถจักรที่มีกำลังสูงมากกว่าประเภท

- รถดีเซลราง (Diesel Multiple Unit:DMU) เป็นรถโดยสารที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังดีเซล ส่วนใหญ่ขับเคลื่อนด้วยดีเซลการกล หรือดีเซล ไฮดรอลิก
- รถรางไฟฟ้า (Electric Multiple Unit:EMU) เป็นรถโดยสารที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ซึ่งใช้ไฟฟ้า
- รถรางพลังงานน้ำ (Water Multiple Unit:WMU) เป็นรถโดยสารที่ขับเคลื่อนด้วยรางน้ำซึ่งใช้พลังงานน้ำสูบเข้าไปเป็นพลังงานไอน้ำ
  สร้างกระแสไฟฟ้าขับดันรถจักรเคลื่อนที่ไปข้างหน้า

องค์ประกอบของการเดินขบวนรถไฟที่สำคัญ

- **ทางรถไฟ** ทางที่มีรางเหล็ก 2 เส้น วางขนานกันบนไม้หมอนที่มีหินโรยทางรองรับ ไม้หมอนและรางจะยึดติดกันไว้ด้วยเครื่องยึดเหนี่ยวราง
- รถพ่วง ได้แก่ รถสำหรับบรรทุกคนโดยสาร ซึ่งเรียกว่า รถโดยสารและรถสำหรับบรรทุกสินค้า ซึ่งเรียกว่า รถสินค้า
- ระบบอาณัติสัญญาณรถไฟ เป็นเครื่องมือควบคุมการจราจรเพื่อความปลอดภัย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการเดินรถ เช่น <u>เสาสัญญาณ</u>ชนิดหางปลา (semaphore) ,สัญญาณธงผ้ารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และ ตะเกียงสัญญาณ
- สถานีรถไฟ

กิจการรถไฟในต่างประเทศ

ฐปภาพ

รถไฟของแต่ละประเทศ

รถไฟของ ประเทศไทย

รถไฟของประเทศ แอลเบเนีย

รถไฟของประเทศ อาร์เจนตินา

รถไฟของประเทศ ออสเตรเลีย

รถไฟของประเทศ ออสเตรีย

รถไฟของประเทศ บัลแกเรีย

รถไฟของประเทศ แคนาดา

รถไฟของประเทศจีน

รถไฟของประเทศ ฝรั่งเศส

รถไฟของประเทศ เยอรมนี

รถไฟของประเทศ อิตาลี

รถไฟของประเทศ ญี่ปุ่น

รถไฟของประเทศส วิตเซอร์แลนด์

รถไฟของประเทศ มาเลเซีย

แหล่งข้อมูลอื่น

- การรถไฟแห่งประเทศไทย (http://www.railway.co.th/)
- ไทยทรานสปอร์ตดอตเน็ต / รูปและข้อมูลรถไฟ (http://www.thaitransport-photo.net/)
- ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย "เราจักบำรุงทางให้มั่นคง" (http://www.civilrailway.co.cc/)
- รูปภาพเกี่ยวกับรถไฟ (http://flickr.com/photos/tags/train/clusters/) ที่ฟลิคเกอร์

ดึงข้อมูลจาก "https://th.wikipedia.org/w/index.php?title=รถไฟ&oldid=8104892"

หน้านี้แก้ไขล่าสุดเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 09:59 น.

อนุญาตให้เผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ แบบแสดงที่มา-อนุญาตแบบเดียวกัน และอาจมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดูรายละเอียดที่ <u>ข้อกำหนดการใช้งาน</u> Wikipedia® เป็นเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนของมูลนิธิวิกิมีเดีย องค์กรไม่แสวงผลกำไร

ติดต่อเรา